

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2303

Vragen van het lid **Heijnen** (PvdA) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *een landelijke beperking van draaideurconstructies voor voormalige ambtenaren* (ingezonden 30 maart 2012).

Antwoord van minister **Spies** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), mede namens de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ontvangen 23 april 2012).

Vraag 1

Kent u het bericht «Prinses Laurentien hielp kennis aan baan»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat is uw mening over de constructie waarbij een ex-ambtenaar door het ministerie op hetzelfde beleidsterrein wordt ingehuurd als consultant tegen een uurtarief dat drie keer hoger ligt dan een ambtenarensalaris? Deelt u de mening dat dergelijke constructies onwenselijk zijn? Welke regels zijn er op dit moment op landelijk niveau om dergelijke constructies te beperken? Is aanscherping van deze regelgeving volgens u op zijn plaats? Zo ja, welke aanscherpingen overweegt u? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

De ex-ambtenaar is niet door het ministerie van OCW ingehuurd, maar door een gesubsidieerde organisatie. De regels van de rijksoverheid voor inhuur van ex-ambtenaren zijn in dit geval dan ook niet aan de orde. Overigens heeft het ministerie van OCW in deze concrete casus bij de organisatie wel aangedrongen op een goede overdracht van kennis en expertise om de continuïteit van het programma te borgen.

Bij een zogenoemde draaideurconstructie – waarvan in het hierboven genoemde geval geen sprake is – gaat het om de situatie dat een voormalig ambtenaar na zijn ontslag vervolgens door het ministerie (of een andere overheidsorganisatie), waaraan hij tot dan toe verbonden was, wordt ingehuurd – via bijvoorbeeld een adviesbureau, of als zelfstandige – om werkzaamheden te verrichten.

¹ RTL nieuws, 24 maart 2012.

In zijn algemeenheid is de draaideurconstructie onwenselijk. Het is niet voor niets dit al in 1999 vanwege mogelijke belangenverstrengeling en inbreuken op de integriteit in een circulaire voor de departementen is vastgelegd. Het gaat dan om de circulaire «Verzoek tot het naleven van het beleid ten aanzien van de draaideurconstructie», kenmerk ad1999/u84410 d.d. 13 sept. 1999. Letterlijk staan in deze circulaire over de draaideurconstructie de volgende passages: «(...) Zowel intern als extern moet echter elke schijn van belangenverstrengeling worden vermeden. Het kabinet acht de draaideurconstructie een gevaar voor een integer functioneren van de rijksoverheid en voor de beeldvorming van de overheid. (...)»

«(...) Het kabinet is van mening dat voorkomen moet worden, dat ministeries een voormalig ambtenaar na zijn ontslag gedurende een bepaald tijdsbestek op enigerlei wijze inhuren. (...) » «(...) Ten aanzien van de termijn gedurende welke een voormalig ambtenaar geen werkzaamheden voor het voormalig ministerie mag verrichten, acht ik een periode van twee jaar redelijk. (...)»

Er is een uitzondering mogelijk: «(...) Het betreft de situatie dat in het kader van een beëindiging van het dienstverband afspraken worden gemaakt met de (voormalige) ambtenaar om na zijn ontslag gedurende een bepaalde aan te geven tijd, werkzaamheden voor het ministerie te verrichten. In zo'n geval bestaat hiertegen geen bezwaar.»

Er is geen aanleiding om de regels vervat in de circulaire aan te scherpen, ze zijn heel duidelijk.

Vraag 3

Bent u ervan op de hoogte dat bij menig bestuursorgaan, zoals gemeenten en het ministerie van Defensie, voor voormalige bestuurders en medewerkers een verbod geldt om tot twee jaar na het beoefenen van een functie werkzaamheden te verrichten voor hun voormalige werkgever?

Antwoord 3

Ja.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten kent een handreiking voor een gedragscode voor deze gevallen. Er is overigens geen sprake van een verbod voor twee jaar bij inhuur van ex-medewerkers.

Gemeenten zelf bepalen de inhoud van die gedragscode in overleg met hun gemeenteraden. De richtlijn voor inhuur van ex-personeel verschilt dan ook per gemeente; soms wordt er niets geregeld, soms bestaat er een beperking van één jaar of geldt er een beperking van meerdere jaren.

Bij de defensie wordt de draaideurconstructie voor twee jaar uitgesloten gezien de aanwijzing SG A/872. Hierin wordt het volgende gezegd.

«(...) Inhuren van voormalige werknemers (draaideurconstructie)

11. *Het is niet toegestaan een functionaris na beëindiging van zijn dienstverband of tewerkstelling bij Defensie in de daarop volgende twee jaar op enigerlei wijze in te huren (de zogenoemde draaideurconstructie). Slechts in kader van afspraken over het beëindigen van het dienstverband, met als oogmerk de overstap naar een nieuwe functie te vergemakkelijken, kan hiervan voor een bepaalde periode worden afgeweken.*
12. *Het vorenstaande is niet van toepassing indien de werkzaamheden worden verricht in een nieuw (tijdelijk) dienstverband met Defensie.»*

Vraag 4

Acht u in navolging hiervan een landelijke beperking van draaideurconstructies wenselijk waarbij voormalige ambtenaren gedurende twee jaar geen werkzaamheden mogen verrichten voor hun voormalige werkgever? Zo ja, op welke wijze gaat u zich inzetten om dit te realiseren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Een dergelijke beperking bestaat reeds, zie de beantwoording bij vraag 2 en 3.